

A TENGERPART

NAPILAP.

VI. évfolyam.

FIUME, kedd 1909. augusztus 17.

183. szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 920.

Előfizetési ár:

Egész évre . . . 24 kor. Negyedévre . . . 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára 6 fillér.

HIRDETÉSEKET

a kiadóhivatal mérsékelt áron számít.

Hivatalos hirdetések 6 hasábos petít sorja 40 fillér.

Buzaháboru.

(b—c) Az utóbbi hetek, de különösen napok olyan jelenségeket hoztak napvilágra, amelyek sokkal fontosabbak, mint azt sokan hinnék. Fegyvertelen löportalan háboru dúl, a melynek folytán — furcsa — nem a küzdőfelek, de a közönség fog a porondon maradni, elvérezni.

Az a szerény szöke buzaszem, amely körül folyik az ádáz küzdelem a tőzsdén.

Két hatalmas tábor küzd e buszaszemben összpontosuló dicsőségért, ugylátszik, egyenlő fegyverekkel. Az agrár érdekek azt kívánják, hogy a buza mentül drágább legyen, és e célból minden lehetőt és lehetetlent elkövetnek. A behozatali vámtól le egész a kiscgazdáig való szövetkezésig. Hogy ez mennyire sikerült azt legeklátásabban bizonyítja a 34 koronás ár aratástöben.

A merkantilis tábor a másik fél. Mig amazé az ingatlan, a föld hatalma, emezé a mozgó-töke. Szó sincs róla ez utóbbi tábor elég jó szemmel nézte, mint növekedik értékében napról-napra jó előre megvásárolt papirbuzája és szépen lapított az agrártábor mozgolódásain csendes apátiával leste annak szervezkedését. De mikor a buza ára már az Ararát hegyére érkezett, akkor kezdtek szűkülni és megindult az ellenszervezkedés, amely az idegen buza behozatalában nyilvánult meg legfőképpen.

Ezzel azután a két hadakozó fél ütköző pontra érkezett.

Az agráriusok sok mindennel vádolják a merkantilistákat, a magyar buza bojkottjával, ezzel kapcsolatban hazafiatlansággal stb. A merkantilisták pedig csak azzal az állítólagos ténynyel igyekeznek igazolni a balkán és orosz buza behozatalát, hogy a magyar gazdák nem adják buzájukat olyan árban, hogy azt iparilag feldolgozni és keresni is lehessen rajta. Amit igazolni látszik azon ténykörülmény is, hogy az idegen buzára kivetett 7.50 K vámot is elbirja, tehát másutt legalább ennyivel olcsóbb a buza.

Pedig illenék ehhez alkalmazkodni. És jóllehet a behozatali buzavám nagyon indokolt volt a 7—8 forintos árnál, de nem hihető, hogy annak megalkotásánál 17 forintos árakra még csak gondolni is mertek volna.

A helyzet most a következő: az agráriusok tartják a buzát és nem viszik piacra, a merkantilisták pedig fedezik magukat muszka és balkán buzával, hogy ne legyenek ráutalva a magyar buzára, illetve ne legyenek kénytelenek azon az áron vásárolni, ahogyan nekik diktálni akarnak.

Most azután fura helyzet fejlődhetik ebből. Betódul az idegen buza, és megtörténhetik, hogy ezáltal mégis lenyomják a magyar buzát arra a nivóra, amely megfelel a világpiac helyzetének.

Most egyelőre azonban mindkét fél erősen tartja magát; az egyik hozza, a másik tartja a buzáját és az ár szokatlanul magas, a közönség pedig, a csendes, türelmes fogyasztók, az a buzaszem, amely két malomkö közé kerül. Rendszerint, ha kettő veszekszik, a harmadik örül, most, mint sok egyéb ez is fordítva van.

De hát más kérdés is bánhatja a szemlélt. Mi van a magyar buzának az egész világon páratlanul álló siker tartalmával? Pótolja ezt a szép, piros muszka és az érdekesen sárga rá-buza?

Nem fogja ez a buzainvázio esetleg tönkre tenni a híres magyar liszt jó nevét? Nem az lesz a vége ennek a buzaháborunak, hogy mindkét küzdőfél vesztes lesz?

Sőt a harmadik is a fogyasztók?

Akárhogy van ez, de így, ahogy van, nem jól van.

Elfogták a bankigazgató gyilkosát.

A nyomozás negyedik napja minden nevezetesebb esemény vagy újabb nyom feltalálása nélkül mult el. Ma reggel azonban, az ötödik napon, amikor a rendőrség a körözés irodai részével volt elfoglalva, megérkezett a zürichi rendőrség sürgős távirata, amely lakonikusan jelentette, hogy Orloff Pétert, aki a vizsgálat adatai szerint Milos Józsefet, a fiumei népbank népszerű igazgatóját egy revolverlövésvel megölte, Zürichben elfogták. A másik rablóról, Spectorról azonban eddig semmi hír sincs.

A tegnapi és a mai napról a következő tudósításunk számol be:

Nyomozás Mattuglien, Jordanin, Bergudon és vidékén.

Szombaton a délutáni órákban rendőrségünk azt a hírt kapta, hogy a Fiumei Népbank kirablását követő napon több gyanus egyén csavargott Mattuglie, Jordani és Bergud vidékén. A hír vétele után a rendőrség azonnal kiküldte Kárpáti rendőrtisztet és Peinovich detektivet, akik a délután öt órai vonattal utaztak el.

A rendőrségi kiküldötteknek Mattuglie állomáson semmiféle felvilágosítást sem tudtak adni, a következő Jordani állomáson azonban elmondották nekik, hogy a péntek és szombat közti éjjelen ismeretlen tettesek bezúzták a jegyváltó pénztár ablakát s kiemelték az állomás szárazbélyegzőjét. Az utóbbi napokban az állomáson sok utas fordult meg, de nem emlékeznek, hogy az utasok között gyanus egyének is megfordultak volna.]

A vasuti személyzet a rendőrségi kiküldötteket Bergud községbe küldötte, amely gyalog mintegy ötnegyed óra járásnyira fekszik az állomástól. A község előjárósága elmondotta,

hogy pénteken délután két gyanus egyén haladt át a falun s a lakosság figyelmét azzal keltették fel, hogy sem olaszul, sem horvátul nem tudtak beszélni, hanem a lakosság előtt ismeretlen nyelven társalogtak. A két egyénhez a falutól mintegy 2—300 lépésnyire három ismeretlen egyén csatlakozott, s Feistritz felé haladtak tovább. Kárpáti rendőrtiszt megbízásából az ottani rendőrtiszt keresi az ismeretleneket.

A nyomozó közegek ezután bejárják a közelebbi házcsoportokat, mindenütt a megszőkött rablók nyomát keresve. Az eredménytelen kutatás után visszatértek Jordani állomásra, a hol az egyik vasuti alkalmazott jelentette Kárpáti rendőrtisztnek, hogy szombaton reggel Fiume felől gyalog jött az állomásra egy magas, sovány testalkatu ember. Az illető csehül beszélt s a trieszti vonatra szállott fel. A vasutas még figyelmeztette is a vonatvezetőt, hogy Szent Péteren értesitse a csendőrséget.

Kisenevski újabb vallomása.

A fiumei rendőrség által közvetlenül a bankrablás után letartóztatott Kisenevskit szombaton este ismét kihallgatták. Kisenevski, annélkül, hogy a Budapesten letartóztatott Krievicki vallomásáról tudott volna, elmondotta a vizsgálóbíróknak, hogy Orloff, Spector ugy állapodtak meg, hogy a rablógyilkosság után a Fiume—Szent-Péter vasuti vonal egyik állomásán fognak találkozni s onnan Svájcra át Antwerpenbe utaznak. Az állomást azonban Kisenevski nem nevezte meg, mert, mint állította elfelejtette a nevét.

Ismét egy szemtanu.

A Piazza Danten, a Casa rotodában levő egyik üzlet tulajdonosa azt állítja, hogy a rablógyilkosság pillanatában üzletének ajtajában állott. Láta, hogy egy egyszerűen öltözött ember a Banca Popolare felől a Via Kossuth felé szalad, ő azonban nem tulajdonított neki fontosságot, mert a városi villamosvasut kocsija éppen akkor kanyarodott be a Piazza Danteról a Via Kossuthra s azt hitte, hogy az illető a villamos után rohan. Néhány perc mulva az említett kereskedő már tudta, hogy a bankban mi történt, addig azonban az ismeretlen eltűnt.

A nyomozás költségei.

A Fiumei Népbank meg a rablógyilkosság napján értesítette a rendőrséget, hogy a nyomozás költségeihez háromszáz koronával járul. A városi tanács pedig 500 koronát utalványozott hasonló célból.

Kovács Gyuláné vallomása.

Budapestről jelentik: A rendőrségen ma kihallgatták özv. Kovács Gyuláné született Weisz Gizella 45 éves magánzónót, aki Budapesten az orosz haramiak lakásadónője volt. Kovácsné az ügy érdemére közömbös vallomást tett. Csak annyit tudott mondani az oro-

szokról, hogy május elsején béreltek nála lakást. Julius közepén Kisinevszki kistarcára utazott, Spector és Orloff pedig augusztus 6-án azzal távoztak a lakásból, hogy Bécsben próbálnak szerencsét. Ki is jelentették magukat. Kovácsné tisztességes embereknek tartotta az oroszokat, akik szolid életmódot folytattak s így nyugodtan bizta a lakását Krivickire.

Orloff és Spector levele

Derencin főkapitányhoz.

Derencin Xavér rendőrfőkapitány ma a délelőtti postával cseh nyelven írt levelezőlapot kapott Orloff és Spektor aláírással. A levelezőlapon arról értesítették Derencint, hogy ők igen jól érzik magukat a széleskörű nyomozás ellenére is — Fiumében.

Derencin nagy meglepetéssel olvasta a levelezőlapot és sietve több rendőrtisztnek is megmutatták, akik megállapították, hogy bizonyára valami vidám hangulatban levő társaság tagjai akarták megtréfálni rendőrségünk buzgó főkapitányát.

A kormányzó elismerése.

Nákó Sándor gróf mihelyt megérkezett azonnal intézkedett, hogy Ratkovics János rendőr, aki életének kockáztatásával elfogta Kisenevskit, nála kihallgatáson jelenjen meg. A bátor rendőrt Derencin Xavér rendőrfőkapitány vezette fel a kormányzóhoz. Nákó Sándor gróf elismerését fejezte ki Ratkovics rendőrnek bátorságáért s száz koronát adományozott neki.

Az ügyész üdvözlő távirata.

Melocco János dr. fiumei ügyész tegnap Udineből üdvözlő táviratot küldött Ratkovics János rendőrnek, amelyben meleg hangon emlékezett meg Ratkovics hősiességéről.

Orloff letartóztatása.

A fiumei rendőrség ma délelőtti távirati értesítést kapott a zürichi rendőrségtől, hogy Orloff Pétert, Milos József bankigazgató gyilkosát, Zürichben tegnap délután letartóztatták. Hasonló értesítést küldött a budapesti rendőrség is. A gyilkos letartóztatása a fiumei rendőrség távirati megkeresésére történt. Az elfogás részletei még ismeretlenek.

A letartóztatás részletei.

A Magyar Távirati Iroda délután 2 órakor a következőket jelenti lapunknak telefonon:

Zürichből szenzációs tartalmu távirat érkezett. A távirat szerint a budapesti rendőrfőkapitányság kiküldöttei tegnap, vasárnap délután a zürichi pályaudvaron letartóztatták Orloff Pétert, a Fiumei Népbank Milos József igazgatójának gyilkosát. A letartóztatás kevéssel Orloff elutazása előtt történt. A rendőrségi kiküldöttek a letartóztatás után azonnal megmotozták Orloffot, akinek ruháiban rejtett helyen hatvanhárom darab 20 koronás bankjegyet és zsebeiben harminchat frankot találtak. Vallatára fogták s vallomása alapján azonnal megtették az intézkedéseket a másik megszökött rabló kézrekerítésére is.

A letartóztatás úgy történt, hogy Orloff levelet írt Krivickinek, a budapesti Dagály-utcai lakására, amelyben értesítette Krivickit, hogy azonnal utazzék Zürichbe s keresse fel a főposta resstante osztályát, ahol levél fogja várni. A budapesti főkapitányság Krivicki levelét elfogta és Bartha Endre dr. fogalmazót több detektívvél Zürichbe küldötte, ahová szombaton este érkeztek. Bartha dr. a posta restante osztályon megtalálta a Krivicki címére intézett levelet. Nemsokára megjelent a postán Orloff is és kérdezősködött, hogy elvitték e már a levelet. A tisztviselő igenlő válaszára Orloff eltávozott s a pályaudvar felé haladt. Bartha dr. fogalmazó a detektívekkel lassan

követte s a pályaudvaron, mielőtt Orloff vonatra szállhatott volna, letartóztatta. Orloff vallomása alapján a rendőrség Spektor nyomában van.

A fiumei ör- és záróintézet a bankrablással kapcsolatban közli velünk, hogy a bankoknak és intézeteknek nemcsak éjjeli, hanem nappali őrzését is elvállalja.

UJDONSÁGOK.

— **Személyi hírek.** Nákó Sándor gróf kormányzó ma a délelőtti budapesti gyorsvonattal Fiuméba érkezett. Dardi Vazul, a városi tanács vezetője tegnap kezdte meg szabadságát, amelyet Dalmáciában fog eltölteni. Távollétében Deseppi Róbert, városi tanácsos helyettesíti.

— **Uszóverseny Abbaziában.** Szépen sikerült uszóversenyt rendezett vasárnap délután a Szlatina fürdőben az Abbaziában üdülő közönség az önkéntes tűzoltótestület javára. A minden ízében sportszerűen lebonyolított verseny rendezése különösen Springer János a fiumei Atletikai Club alelnöke és Salzer József a B. E. A. C. tagjának érdeme.

A hét versenyszám közül ötben a magyar uszók győztek. A díjkiosztást Dr. Perl Soma a jury elnöke végezte.

— **A nyári hajóraj Cirkvenicában.** Az osztrák-magyar hadihajók, amelyek pénteken este Cirkvenicába érkeztek, ma reggelig tartózkodtak e barátságos fürdőhelyen. Tegnap este egész Cirkvenicát kivilágították a flotta tiszteletére. A hadihajókról a reflektorok fényvetésével és tűzijátékkal vizionozták az ünneplést. Este 9 órakor a Therapia szálló pavillonjában a község Dr. Vuchetich szolgabíró rendezésével fényes bált adott, amelyen a tengernagy az egész tisztikarral megjelent.

Az amugy is zsufolt Cirkvenicába a hadiflotta tisztjei és legénysége szokatlan élénkséget hoztak, mely a tegnapi bucsuval tetőpontra hágott. Évek óta nem láttak a kies fürdőhelyen akkora forgalmat, mint amekkora tegnap volt ott.

A flotta ma reggel indult el Buccari felé.

— **Abbazia vendégei.** A szomszédos Abbazia fürdő és üdülőhelyet január 1-étől augusztus 11-éig 26934 fürdővendég látogatta meg. Augusztus 5-étől 11-éig a vendégek száma 1569-el szaporodott. Augusztus 11-én ott üdülők száma 4570 volt.

— **Botrány a Molo Adamichon.** Superina Ede 18 éves fiumei napszámost és Bertelich Benjamin 21 éves pisinói illetőségű egyént letartóztatták, mert a Molo Adamichon a hajók érkezésénél és indulásánál botrányt csináltak s az őket csendre intő rendőrnek nem engedelmeskedtek.

— **Feljelentett tömegiakásbérő.** A rendőrségen feljelentették Graf Florián napszámost, hogy a Via Duomon tömeglakást tart s s engedély és bejelentés nélkül ágyrajárókat tart lakásában.

— **Letartóztatott gyanus egyén.** A rendőrség letartóztatta Dolaz Luca 22 éves csavargót, aki napokon keresztül foglalkozás nélkül járt a városban s mindenütt köldült és ahol csak lehetett lopott.

— **Feleségét kövekkel dobálta.** Serdoz Antal 32 éves fiumei lakost a rendőrség letartóztatta, mert részeg állapotban a Belvederén olyan botrányt csinált, hogy az összes lakók ijedten futottak az abiakokhoz. Serdoz ezenkívül feleségét is megtámadta s kövekkel dobálta, úgy, hogy a járó-kelők testi épségét veszélyeztette. A durva ember ellen megindították az eljárást.

— **A tolvajok munkában.** Randics Jozefa costrenai asszony megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy a Tre-Re piacon valaki ellopta 60 koronát tartalmazó pénztárcáját.

Ugyanakkor Lican Mária clanai illetőségű asszony bejelentette a rendőrségen, hogy a vásárcsarnokban valaki ellopta 80 koronáját. A tolvajok nyomtalanul eltűntek.

— **Utlevélkereskedésért.** Megirtuk, hogy a rendőrség utlevélkereskedésért és pincérszerződésért Jelencics Istvánt, a Cunard alkalmazottját tíz napi fogházra átváltoztatható kétszáz korona pénzbüntetéssel, három társát pedig elzárással büntette meg. Ugyanakkor megemlítettük, hogy a rendőrség eljárást indított Grünfeld kocsmáros ellen is, mert az utlevélkereskedésben és pincérszerződésben részes volt. Mint értesülünk, Ormai Simon rendőrtiszt már elkészítette az előadói javaslatát s azt ajánlja, hogy büntetés gyanánt a rendőrség legalább három hónapra vonja vissza Grünfeldné kocsmái iparengedélyét. Grünfeld ugyanis okos előrelátással az iparengedélyt már régebben felesége nevére iratta.

— **Szerb politikai menekültek Fiumében.** Franz, a belgrádi cs. és kir. ügyvezető bizalmasan jelentette Nákó Sándor gróf kormányzónak, hogy a zimonyi államrendőrség tapasztalata szerint az utóbbi időben feltűnően sok szerb utazott Fiuméba. A szerbek utazását gyanússá tette, hogy a szerbek Zimonyban a rendőrségnek más utat vallottak be s valójuk ellenére Fiuméba utaztak. Minthogy valószínűleg politikai menekültekről van szó, a kormányzó a jelentést leküldte a rendőrségnek, hogy a Fiuméba érkező szerbeket figyelje meg.

Ezzel szemben a rendőrség azt állítja, hogy minden szerb, aki otthon rossz fát tett a tűzre, a külföldre menekül s ott legalább is mint katonaszökevény szerepel, mert tudja, hogy akkor nem toloncolják haza. A Fiumétől előszeretettel felkereső szerbek pedig a közbiztonsági viszonyokat veszélyeztetik, mert beigazolást nyert, hogy a lopások, rablások nagy részét ilyen szerb menekültek követik el. A rendőrség egyébiránt megindította a nyomozást.

— **Elgázolta az omnibusz.** Jellacich Alajos a Hotel Európa omnibusz kocsisa tegnap este mikor az állomásra ment, kocsijával felhajtott a pályaudvar járdájára, ahol több gyerek ácsorgott. A nehéz omnibusz kereke egyik gyermeket könnyebben megsebesítette. A mentők a kis fiút szüleinek lakására szállították. Az állomáson szolgálatot teljesítő rendőr a baleset után fel akarta írni a kocsis nevét, ez azonban durván megtámadta a rendőrt, s azt mondta neki: Számár, hátulról nem láthatok! Megindították ellene az eljárást.

— **Botrányos tanító-egyesületi ülés.** Zágrábban a horvát tanító-egyesület minapi közgyűlésén politikai incidens történt. Az ülés megnyitása után az elnök szöbáhozta a Horvatsko Pravo egyik cikkét, amely szerinte sérti a tanítói egyesületet és ez ellen tiltakozott. A tiszta jogpárt és a disszidensek közt élénk vita támadt, melynek folyamán Bakracz tanító, aki disszidens, Badovinacz tiszta jogpárti képviselőt ki őt politikai szédelgőnek nevezte, arculütötte. Badovinacz erre botjával ütött vissza. Már majdnem verekezésre került a sor, mire az elnök az ülést felfüggesztette. Az ülés megnyitása után Bakracz megkövette a gyűlést, hogy izgatottságában elragadtatta magát, egyben kijelentette, hogy magatartásának konzekvenciáját levonva a szövetségből kilép. Az incidens ezzel el volt intézve.

— **Részeg állapotban.** Stebel János 20 éves serajevói munkást a rendőrség letartóztatta, mert részeg állapotban az Arco Romano közelében botrányos magaviseletet tanúsított s a rendőrnek nem engedelmeskedett.

— **Hazatoncolás gyógyíthatatlan betegség miatt.** A rendőrség Adamich Giovanna 20 éves gradeci leányt, akit a kórház verbajos osztálya hosszabb gyógykezelés után gyógyíthatatlannak minősített, illetőségi helyére toncolta.

— **A vasúti kocsik között.** Filippi Károly 41 éves fiumei foglalkozás nélküli egyén ma éjjel a tengerészeti hatóság előtti vasúti kocsik között tartózkodott. A rendőr többszöri felszólítására, hogy a kocsik közül távozzék, nem engedelmeskedett, mire a rendőr Filippot a rendőrségre kísérte, ahol a jegyzőkönyv felvétele után megindították ellene az eljárást.

— **Csalás a konzul nevével.** John Buras hajógépész megjelent Thim Emidio ruházletében és átadta G. L. Faber angol konzul névjegyjét, ennek címére mintegy 50 korona értékű ruhát elvitt. Thim később kiderítette, hogy a névjegy hamis s feljelentést tett a rendőrségen Buras ellen, akit a rendőrség nyomoz.

— **Verekedő asszonyok.** Tegnap délután a Via Duomon járókelők épületes jelenetek voltak szemtanúi. Két asszony előbb éles szóharcot folytatott, majd, mikor már nem győzték szóval, összepofozkodtak, egymás hajába kapaszkodtak s olyan botrányos verekedést rögtönöztek, hogy az emberek nagy tömege futott össze. A szolgálatot teljesítő rendőr mindakettőt a rendőrségre kísérte, ahol megállapították, hogy a harcias nők Vina Joze fin bazártulajdonosnő és Mladencich Valéria napszámosasszony voltak. A rendőrség közbotránycsinálásért fogja megbüntetni őket.

— **A baja—bátaszéki hid megnyitása.** Bajáról táviratozzák: A Máv. leirata szerint az a vállalkozó r.t., amely a baja—bátaszéki hidat építette, kérvényt nyújtott be az iránt, hogy a hid megváltási összeg követelése nélkül még október előtt adassék át a forgalomnak. A Máv. teljesíthetőnek tartja az érdekeltség kérelmét az azonnali hidmegnyitás iránt és a Máv. műtanrendőri bejárását augusztus 20-ra vagy 22-ére jelzi. Sztérényi József államtitkárnál, mint megírtuk, nemrégben nagy küldöttség járt a délvidékről, kérve a hid mielőbbi megnyitását. Az államtitkár kijelentette, ha a hidat a kiküldött október 1-e előtt nyitják meg, nagy kárpótlást kell fizetni az építő társaságnak. Most ez az utolsó akadály is elhárult és így a hid mielőbbi megnyitásának semmi sem áll útjában.

— **Erdőtűz.** Tegnap délután egy óra felé a községi erdőben tűz ütött ki, amely jelentékeny kárt okozott. A tüzet csakhamar sikerült lokalizálni. Azt hiszik, hogy a tűz eldobott szivartól támadt.

— **Verekedés a tengerparton.** Sdrilich Stoján 30, Knez Elia 35 éves dalmáciai, Pavich István 21 éves strotti, Jurkovich György 39 éves perinsichi napszámosok ma tizenkettőfél órakor nagy verekedést rögtönöztek a riva della Sanitan. A verekedés oka az volt, hogy munkakérdésekben összekülönböztek s a vita hevében alaposan helybenhagyták egymást. Közbotrány miatt megbüntetik őket.

— **A magyar határvámigazgatás és vámkezelés szabályai.** E címmel Márfy Ede dr. pénzügyminiszteri fogalmazó értékes könyvet adott ki, amely az összes vámszolgáltatásokra vonatkozó szabályokat syntheticus módon ismerteti.

A nagy gyakorlati értékű könyvet melegen ajánljuk a kereskedők figyelmébe. A könyv megrendelhető szerzőnél Budapest, I. Országház utca 2. szám.

— **A kikötőből.** Augusztus 15. érkezett: „Andrássy“ magyar gőzös Marseilleből 10 tonna vegyesáruval, „Italian“ angol gőzös Liverpoolból 140 tonna vegyesáruval, „Catina“ török vitorlás Santorinóból 800 tonna santorinóval.

Távirat ◀▶ Telefon.

Magyar dalárdisták közgyűlése.

KECSKEMÉT, aug. 16. Háromezeröttszáz dalárdista az országos dalárdista szövetség diszközgyűlése előtt elvonult Katona szobránál s azt megkoszorúzták. Bárczy István dr. budapesti polgármester és Zichy Géza gróf a szobornál emlékbeszédet mondtak.

Cseh ellenes tüntetés

Bécsben.

BÉCS, aug. 16. A cseh tornászok elutasítása után mintegy másfélezer német tüntető menetel rendezett az utcákon, a csehekét szidalmazva. A rendőrség kordont vont, a közönség azonban a kordont áttörte. A rendőrök ekkor kardlapozni kezdték a tüntetőket. Többen megsebesültek, ötven tüntetőt letartóztattak.

Iparkiállítás Kalocsán.

KALOCSA, aug. 16. A kalocsai iparkiállítást tegnap délelőtt nagy ünnepség között nyitották meg Sztérényi József kereskedelmi államtitkár jelenlétében. Sztérényi a megnyitáson nagy beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy a munkások és munkaadók érdeke nem ellentétes, mindaddig, amíg csak a munkások szocialista elveket nem vallanak.

Vasúti szerencsétlenség.

LONDON, aug. 16. Coloradóból jelentik, hogy ott két gyorsvonat, amelyen közel 400 ember volt összeütközött. A szerencsétlenségnek nyolc halottja s számos sebesülte van.

Szerkesztői üzenetek.

Kíváncsi. Aljas rágalom, hogy Zanella Brajjer szerkesztőt rögtön ennek visszaérkezése után maga elé citálta és azzal fenyegette meg, hogy megvonja a F. E.-től a szubvenciót és „felmond“ Nákónak, ha az államrendőrségről szóló csütörtöki cikket vissza nem szívják. Hogy is gondolhat ilyet, maga rosszmájú ember.

Az se igaz, hogy Brajjer a szerkesztőségében fel- és alá szaladva, kétségbeesetten tépte a haját a cikk megjelenése után. Ilyet csak az Ön „mesés“ fantáziája gondolhatott ki. Különben is Nákó és Brajjer kevés haját rendszerint nem ők maguk, hanem Zanella szokta tépni, valahányszor a szent autonómiát ért ujjabb sérelmeket ráncigál elő a hajuknál fogva.

F. R. Minden félhivatalosnak az a rendeltetése, hogy a kenyéradó gazdáját a sok pénz fejében előbb-utóbb blamirozza. Miért legyen a F. E. kivétel?

A Smith és Meynier első szab. fiumei

papirgyár részv. társ. azonnali belépésre keres, a magyar és német nyelvet szóban és írásban tökéletesen bíró és különösen a gépirásban és a német nyelvű gyorsírásban jártas

nő- vagy férfi tisztviselőt.

Kezdő fizetés 100—140 korona.

Jelentkezés személyesen.

Kobelt és Vidákovics

BRISTOL KÁVÉHÁZA

ABBAZIA.

Estéknént

BARCZA JENŐ

kaposvári cigányzenekara hangversenyez. Utolsó hajó Fiuméba este 1/211 órakor.

BULIAN H. ABBAZIA

(Palace Bellevue)

Legfinomabb ékszerárak párisi és bécsi mintára. Apart ujdonságok moretiben, korallokban és abbaziai emlékekben. Saját javítóműhely Olcsó árak.

Giacomuzzi -- Velence.

San Marco, Calle Vallaresso

Előkelő kávéház és bodega.

és nagy kávéház és vendéglő a

művészeti kiállítás parkjában.

Elsőrendű kiszolgálás. Mérsékelt árak.

MAGYAR VENDÉGLŐ

Fiume, Riva Szápary, az Adria palota mellett

Egyedüli magyar étterem.

Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt magyar borok. Kitűnő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság találkozó helye. Butorozott szobák tengeri kilátással kaphatók.

Fleischhacker C.

tejcsarnoka

és kávémérése a Piazza Elisabetta és Adamich utca sarkán, (az Adria palotával szemben).

Gróf Pejacsevics féle teavaj

kizárólagos elárúsítása.

mindenkor frissen.

Tej, tejföl, túró és vaj és Tiszta akácméz nagyban és kicsinyben. TELEFON 534

Átköltözés

1909 augusztus 1-étől

Standut Oel Company

irodája Fiume

Via Riva 2. sz. I. emeleten van.

Csinosan butorozott szoba

Via del Molo 1. I. emelet balra uri családnál azonnal kiadó.

Olcsó és jó magyar koszt

kapható Via Pomerio 9. I. em. 10. ajtó bentékezésre vagy kihordásra.

Bratovich G. N.

könyvkötészete átköltözött a Castello utca 9. számú Kucich-házba. Telefon sz. 766.

Minél számosabb megrendelésért esedezik továbbra is

Bratovich G. N.

Ujságkihordó

(asszony vagy leány is) jó fizetéssel azonnal felvétetik a Tengerpart kiadóhivatalában Vicolo dell'Ospedale Casa Wurzer I. em.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEÁK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Helybeli vendégek az étlapárakból
20% engedményt kapnak.

A kávéházban esténként **HORVÁTH PALI**
cigányzenekara **GÁBOR** kisbögös szólistá-
val hangversenyez.

TULAJDONOS:
SZENTGYÖRGYI FERENC.

Catti György utóda

cs. és kir. udvari szállító

GYÓGYSZERTÁRA
a városi torony mellett.

Ajánlja magát minden orvosi rendelés
azonnali és exakt elkészítésére. Kapható
minden gyógyszerészeti különlegesség,
gyógyszappanok, az összes ásványvizek,
toilette-cikkek és szépítőszerek stb. stb.

Egy elegánsan butorozott

A FIUMEI KERESKEDELMI BANK

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ADRIA PALOTA FIUMÉBAN ADRIA PALOTA

betétkönyvek és folyószámlák után

4% netto kamatot

térít meg feleinek.

A tőkekamatadót a bank önmaga viseli.

Magyar okleveles szülésznő,

ki horvátul és németül is beszél a n. é.
hölgyközönség b. pártfogásába ajánlja
magát. Cim Borka Mihályné Fiume Via
Gisella 9. sz.

FILIPPOVICH EDE

Uri és női fodrász terme

Fiume, Deák-korzó 30. szám

külön női teremmel, hol fejmosás vil-
lanyos készülékkel, hajfestés, manicure,
pedicure és mindennemű haj- és fésülési
munka kifogástalan jó és gyors kivitelben
végeztetik.

Előkelő uri fodrász terem.

ifj. Latcovich János

FIUME, Kossuth Lajos u. 2.

TELEFON száma 994.

Mindennemű fehérnemű- és divat-
árucikkek legolcsóbb forrása

Zefringek valódi színekben.

Legfinomabb és legdivatosabb nyakken-
dők. -- Fehér és színes gallérok és
kézelők. -- Sétapálcák. -- Valódi selyem-
ernyők. -- Bőr- és cérnaektyük.

Fürdőruhák.

Magyar kiszolgálás!

Varieté Hotel Susak

Tulajdonos: Pesaro Vittorio

Egészen új műsor

Nora Hansi német énekesnő,
Fiory Ada, bécsi szubrett,
Lengyel Margit táncosnő,
Minervini Giustino csodálatos műsora,
Hausen Edith bécsi romanc-énekesnő,
Wagner Fritz német kómikus,
Flores Elisa nápolyi énekesnő,
Les Minervini olasz duett.

Luna & Styx óriási villanyos-zenei attrakciók.

Karmester:
Virgilio Virgili

Rendező:
Venutti Nino.

Kezdeté este 9 órakor.

Uj műsor.

Belépti díj I kor.

Nagy látványosság.

**Fiumei első magyar rizshántoló- és
rizskeményítőgyár részv.-társaság.**

FIUME.

Különlegesség

FÉNYKEMÉNYÍTŐ

táblácskákban.

VÉDJEGY.

A vegyi tisztaságért a gyár kezkeskedik.

Lido-Velence Splendide szálló

Villa Principessa Giovanna

Tulajdonosok: FRATELLI CARRARO

Elsőrangú, ujonnan épített szálló gyönyörű, csendes
fekvésben, remek kilátással a lagunákra és Velencére.

Nagy előcsarnok terraszok, villanyvilágítás, lift, köz-
ponti fűtés, dohányzó, billiárd, olvasó- és hálgyterem.
Külön lakásrészek fürdővel és toilette-helyiséggel. Tágas kert.

Penzió és külön megállapodások

családok részére igen mérsékelt áron.

Nagy étterem. -- Elsőrendű konyha és kiszolgálás.

Pilzeni és müncheni sör.

Csemegeolaj behozatal és kivitel

finom, kiváló finom és legfinomabb minőségben bádogan-
náknban és hordókban. Olcsó áron szállítja e kiváló külön-
legességeket bérmentve minden vasuti és hajóállomásra a

Tengermeitēki Kereskedelmi Társaság
Fiume Corso 12 I. emelet.

ABBAZIA

Petriz Szálló és Étterem

(azelőtt ERTL.) Abbazia központjában.

Elegáns szobák. Elsőrendű konyha.
Naponta friss halak. Kóbányai polgársör
és pilzeni ősforrás. Válogatott borok.

Uj tulajdonos **Petriz József.**
az Emma penzió tulajdonosa is.

Megnyilt!

Megnyilt!

Az ujonnan átalakított
„Monte Verde“ vendégő
kethelyisége. Kitünő kiszolgálás. Finom
ételek és italok.

Naponta cigányzene.

A magyarok legkellemesebb szórakozó
helye.

A vendéglős.

Hirdessen „A TENGERPART“ napilapban!

„A Tengerpart“ immár hatodik évfolyamban jelenik meg és oly elterjedésnek örvend, a
milyent eddig Fiumében egyetlen egy magyar lap sem tudott felmutatni.

„A TENGERPART“ minden hirdetése eredménynyel jár.

Kiadóhivatal: Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház.

Telefon 229. sz.

Ugyanott vétetnek fel előfizetések
is bármely naptól kezdve.

Telefon 229. sz.

„A Tengerpart“ független és szókimondó irányával szerezte meg
népszerűségét és olvasottságát.